

9-нэ классым шлэс еджаклуэхэм я шлэныгэмрэ я есэныгэмрэ нэхышхьэу кьахуигьэувхэр

Еджаклуэхэм яшлэн хуейш:

- Шоджэнцлыклу Алий и гьащлэмрэ и литературнэ лэжыгэмрэ теухуа луэхугьуэ нэхышхьэхэр; адреи тхаклуэхэмрэ я гьащлэмрэ я литературнэ лэжыгэмрэ теухуа луэхугьуэхэр;
- художественнэ тхыгьэхэр зытепсэлъыхьыр, зытеухуар;
- тхыгьэ яджым кьыхэщ зэманым (лэщлыкьуэм) и щытыклэ нэхышхьэхэр;
- художественнэ тхыгьэ яджым и сюжетыр, и ухуэклэм илэ нэцэнэ нэхышхьэхэр, образхэм я ухуэклэр;
- ядж тхыгьэхэм пресонажхэм щагьэзащлэ мыхьэнэр;
- художественнэ образым, художественнэ литературэм, литературнэ хьэл-щэным, литературнэ портретым, типым, реализмэм, критическэ реализмэм теухуа гурылуэгьуэхэр;
- гуклэ зрагьэщлэн хуейуэ школ программэм кьыщыгьэлъэгьуа художественнэ тхыгьэхэмрэ пычыгьуэхэмрэ.

Еджаклуэхэм яхуээфлэклын хуейш:

I

- тхаклуэм (усаклуэм) кьыгьэлъагьуэ теплъэгьуэхэмрэ луэхугьуэ щхьэхуэхэмрэ я нэгу кьышлагьэхьэжыну;
- тхыгьэр щызэпкьрахклэ абы и идейно-художественнэ щытыклэр кьыхалъытэну;
- тхыгьэр зыщыщ литературнэ лэужыгьуэр кьащлэну
- (эпос, лирикэ, драмэ);
- проблемэ нэхышхьэхэр кьахутэну;
- литературнэ тхыгьэм и идейно-художественнэ мыхьэнэр кьэхутэнымклэ изобразительнэ лэмалхэм, сюжетым, тхыгьэм и ухуэклэм (композицэм), хэт образхэм я кьалэн нэхышхьэр убзыхунымклэ литературнэ лыхьужьхэм я мыхьэнэр кьахутэну;
- литературнэ лыхьужьхэмрэ художественнэ тхыгьэхэмрэ теухуауэ ялэ зэхэщлыкыр тэмэу кьыбгурагьэлуэну;

II

- художественнэ, литературно-критическэ тхыгьэхэм тэмэу ирижэу макьклэ кьеджэну;
- художественнэ тхыгьэхэм гьэхуауэ кьеджэну;
- жьэрылуатэу икли тхыгьэклэ кьалуэтэну и план зэхалъхьэну;
- литературно-критическэ тхыгьэм и планрэ конспектрэ зэхалъхьэну;
- литературнэ темэ гуэрым теухуа доклад е реферат ягьэхьэзырыну (зы источникым ипкь итклэ);
- кьызэджа художественнэ тхыгьэм, зэплъа кинофильмым, телевизионнэ кьэтыныгьэм, спектаклым теухуа рецензэ (е отзыв) хуатхыну;

III

- псалгальэ зэмылэужыгьуэхэмрэ справочникхэмрэ кьагьэсэбэпыфыну.

**Адыгэ литературэмкIэ 9-нэ классым
еджэныгъэр зэрэкIуэкIынумрэ абы кыызэщIиубыдэмрэ.**

Егъэджэныр зэрызэхэлъымрэ кыызэщIиубыдэмрэ	Нэхъыщхьэу ягъуэтын хуей щIэныгъэмрэ есэныгъэмрэ
IX КЛАСС	
Хэзыгъэгъуазэ	Адыгэ литературэм цIыху гъащIэм щилэ мыхьэнэр
Нэгумэ Шорэ	Нэгумэ Шорэ и гъащIэмрэ и литературнэ лэжыгъэмрэ, абы и грамматикэмрэ и псалъалъэмрэ я мыхьэнэр
Къаз-Джэрий СултIан	ТхакIуэм и творческэ лэжыгъэм и мыхьэнэр.Пейзажыр. Очеркым ехьэлIауэ урыс щIэныгъэлIхэм жалар
Хъан -Джэрий	Хъан –Джэрий и гъащIэмрэ и литературнэ лэжыгъэм рэ
Хьэтохъушোকъуэ Къазий	Адыгэ культурэмрэ тхыдэмрэХьэтохъушোকъуэ Къазий щиубыд увыпIэр.щиубыд увыпIэр зыхуэдэр
КIашэ Адылджэрий	ТхакIуэм адыгэ литературэм и тхыдэм щилэ пщIэр
Бахьсэн узэщIакIуэхэр	КIашэ Адэлджарий и гъащI. лит. лэжъ.«Iуащхьэ щыгум» очеркыр зытеухуар
Лъэпкъ джэгуакIуэ- усакIуэхэр	Лъэпкъ щIэныгъэм и къежъапIэ Бахьсэн зэрыхъуар, абы и щхьэусыгъуэхэр. Адыгэ джэгуакIуэхэм я гъащIэм цIыхубэм хуищI пщIэр. Адыгэ IуэрыIуатэм и рифмэ Адыгэ джэгуакIуэхэм я гъащIэм цIыхубэм хуищI пщIэр. Адыгэ IуэрыIуатэм и рифмэ
ПашIэ Бэчмырзэ	ПашIэ Бэчмырзэ и усэхэр зытеухуар, абыхэм ящIэлъ гупсысэр зыхуэдэр
ХьэхъупашIэ Амырхъан	ХьэхъупашIэм и литературнэ лэжыгъэм и мыхьэнэр
Адыгэлитературэ20-40 гъэхэм	Адыгэ литературэм 20-40гъэхэм игъуэта зыужьыны гъэм щыгъуазэу щытын
ЩоджэнцIыкIу Алий	УсакIуэм и усэхэм я темэр, абы кыщагъэсэбэпа изобрази тельно – выразитель нэ Iэмалхэр Поэмэм и сюжетыр, темэмрэ идеэмрэ щыгъуазэу щытын. эпитетыр, пейзажыр. Романыр зытеухуамрэ
КIэрашэ Тембот	КIэрашэ Тембот и творческэ лэжыгъэм адыгэ литературэм щиубыд увыпIэр. "Налмэс" повестыр зытеухуар
Щомахуэ Амырхъан «Бгырыс шухэр»	Щомахуэм и прозаическэ тхыгъэхэр зытеухуар,гупсысэ нэхъыщхьэр. Къыхэщыж образхэр. Лит. и теориер.
Теунэ Хьэчим и тхыгъэхэр	Теунэ Хьэчим и прозаическэ тхыгъэхэм я мыхьэнэр. "Аслъэн" повестыр. Къыхэщыж Iуэхугъуэ нэхъыщхьэр,тхыгъэм иIэ мыхьэнэр. «Псэм иIэфIыр къуатмэ »
Гъуэщокъуэ Хьусин творчествэр	иУсэхэр зытеухуамрэ гупсысэ щIэлъымрэ. Гъуэщокъуэ Хьусин и прозаическэ тхыгъэхэр зытеухуа Iуэхугъуэхэмрэ абыхэм кыщыIэта гупсысэ нэхъыщхьэхэмрэ
КъардэнгъушI Зырамыку «Къанщобийрэ Гуащэгъагърэ»	КъардэнгъушI З. и тв., и драмэм лъабжьэ хуэхъуар, къыхэщыж лэхьэнэр, образхэр. Драм. тхыгъэхэр зищIысыр, монолог, диалог, ремаркэхэмкIэ гурыIуэгъуэ
Гъэ псом къэпщытэжын	Гъэ псом яджар кыызэщIэкъуэжын.

**Календарно- тематическэ план
Адыгэ литературэ, 9 класс**

№ п/п темы	№ п/п урока	Урокым и темэр	Сыхьэт	Щек1уэ к1ыну	Щек1уэ к1ар
1.	Хэзыгъэгъуазэ (1)				
	1.	Хэзыгъэгъуазэ.	1	03.09	
2.	Япэ адыгэ щ1эныгъэл1хэр (6)				
	2.	Нэгумэ Шорэ и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Хьуэхьу" усэр.	1	09.09	
	3.	Къаз-Джэрий и гъащ1эр, творчествэр. "Хьэжыт1эгъуей ауз" тхыгъэр.	1	16.09	
	4.	Хьан-Джэрий и гъащ1эмрэ, и лит. лэжыгъэмрэ.	1	23.09	
	5.	Тест лэжыгъэ	1	30.09	
	6.	Хьэт1охьушокъуэ Къазий и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Хьарзынэ" рассказыр.	1	14.10	
	7.	К1ашэ А.Ку. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "1уащхэ щыгум" очеркыр	1	21.10	
	8.	К1ашэ А.Ку. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "1уащхэ щыгум" очеркыр	1	28.10	
3.	Бахьсэн узэщ1ак1уэхэр(3)				
	9.	Бахьсэн узэщ1ак1уэхэр.	1	11.11	
	10.	Льэпкъ джэгъуак1уэ-усак1уэхэр	1	18.11	
	11.	Б/з Гупсысэ-сочиненэ "Нэхьыжхэр ди гъуазэу..."	1	25.11	
4.	Пащ1э Бэчмырзэ (1)				
	12.	Пащ1э Б. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Псалъэ пэжхэр", "Уэ щ1ак1уэф1 уимы1эу"... "Уэсят" усэхэр	1	02.12	
5.	Хьэхьупащ1э Амырхьан (2)				
	13.	Хьэхьупащ1э А,1. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Гъэм и зэманхэр", "Щхьэтепхьуэ" усэхэр. Джэгъуак1уэм и усэхэм Хэку зауэшхуэр кызырыхэщыр.	1	09.12	
	14.	Хьэхьупащ1э А,1. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Гъэм и зэманхэр", "Щхьэтепхьуэ" усэхэр. Джэгъуак1уэм и усэхэм Хэку зауэшхуэр кызырыхэщыр. Тест лэжыгъэ	1	16.12	
6.	Адыгэ литературэр 20-70 гъэхэм (27+76/3)				
	15.	Адыгэ литературэр 20-40 гъэхэм.	1	23.12	
	16.	Щоджэнц1ык1у А. и гъащ1эмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. И усэхэр.	1	11.01	
	17.	"Мадинэ" поэмэм и темэмрэ идеемрэ.	1	13.01	
	18.	"Мадинэ" поэмэм и темэмрэ идеемрэ.	1	18.01	
	19.	Поэмэм кыыхэщыж образхэр.	1	20.01	

	20.	"Къамботрэ Лацэрэ" романыр . Темэр, идеер.	1	25.01	
	21.	Къамботрэ Лацэрэ" романыр . Темэр, идеер.	1	27.01	
	22.	Тхыгъэм кыыхэщыж образхэр.	1	01.02	
	23.	Тхыгъэм и худ. гъэпсыклэр, и композицэм и ухуэклэр. Проект	1	03.02	
	24.	Б/з Сочиненэ- рассужденэ «Адыгэ бзылхугъэмпасэм псэуклэ илар Щоджэн цыклу Алий и тхыгъэхэм кызырыхэщыжыр» елэжын	1	08.02	
	25.	Сочиненэр тхын	1	10.02	
	26.	Класс штыб еджэныгъэ Щоджэнцыклу Алий и усэхэмклэ	1	15.02	
	27.	Клэрашэ Тембот и гъащлэмрэ и литературнэ лэжыгъэмрэ. "Налмэс" повестыр.	1	17.02	
	28.	Клэрашэ Тембот и гъащлэмрэ и литературнэ лэжыгъэмрэ. "Налмэс" повестыр.	1	22.02	
	29.	Тхыгъэм кыыхэщыж образхэр.	1	24.02	
	30.	Б/з Гупсысэ - сочиненэ Адыгэ хабзэм илэ щхьэхуэныгъэхэр	1	08.03	
	31.	Щомахуэ Амырхъан и гъащлэмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Бгырыс шухэр" романыр.	1	15.03	
	32.	Щомахуэ Амырхъан и гъащлэмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Бгырыс шухэр" романыр.	1	17.03	
	33.	Лъэпкхэм я зэныбжыгъуныгъэр романым кызырыхэщыр. Образхэр. Прозэ тхыгъэхэр. Романымрэ абы и лэужыгъуэхэмрэ.	1	05.04	
	34.	Тест лэжыгъэ	1	07.04	
	35.	Теунэ Хь. и гъащлэмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. "Аслъэн" повестыр.	1	12.04	
	36.	"Псэм и лэфлыр кыуатмэ" роман-дилогием кылуэтэж гупсысэ нэхьыщхэр.	1	14.04	
	37.	"Псэм и лэфлыр кыуатмэ" роман-дилогием кылуэтэж гупсысэ нэхьыщхэр.	1	19.04	
	38.	Ахьмэдрэ Благонравовымрэ я образхэр.	1	21.04	
	39.	Б/з Езыр-еzyру кыызэджа тхыгъэм е кинофильмым рецензэ хуэтхын	1	26.04	
	40.	Б/з Езыр-еzyру кыызэджа тхыгъэм е кинофильмым рецензэ хуэтхын	1	28.04	
	41.	Гъуэщокъуэ Хьу. и гъащлэмрэ и лит. лэжыгъэмрэ. Усаклуэм и лирикэр.	1	03.05	
	42.	"Адэмрэ къуэмрэ" повесть -трилогиер зытеухуар, гупсысэ нэхьыщхэр, кыыхэщыж образхэр.	1	07.05	
	43.	"Адэмрэ къуэмрэ" повесть -трилогиер зытеухуар, гупсысэ нэхьыщхэр, кыыхэщыж образхэр.	1	10.05	
	44.	Б/з Сочиненэ « Гъащлэшлэм гугъуехьаклуэ цыхур зыхуишэ псэуклэшлэр «Адэмрэ къуэмрэ » повестым кызырыхыгъэлъэгъуар.	1	12.05	

	45.	Б/з Сочиненэр кѳрегѳтхык1ыжын	1	14.05	
	46.	Класс щ1ыб еджѳныгѳ Гѳуѳщокѳуѳ Хѳу. "Усѳхѳмрѳ пѳзмѳхѳмрѳ".	1	17.05	
	47.	Кѳардѳнгѳуш1 Зырамыку и гѳащ1ѳмрѳ и лит. лѳжѳыгѳѳмрѳ. "Кѳанщѳбийрѳ Гуащѳгѳагѳрѳ" драмѳр. Драмѳ тхыгѳѳхѳр. Монолог, диалог, ремаркѳ.	1	19.05	
	48.	Кѳардѳнгѳуш1 Зырамыку и гѳащ1ѳмрѳ и лит. лѳжѳыгѳѳмрѳ. "Кѳанщѳбийрѳ Гуащѳгѳагѳрѳ" драмѳр. Драмѳ тхыгѳѳхѳр. Монолог, диалог, ремаркѳ. Проект	1	22.05	
	49.	Тѳст лѳжѳыгѳѳ	1	24.05	
7.	Кѳытегѳѳѳѳыныгѳѳ (2)				
	50.	Гѳѳ псом яджар кѳѳпщытѳѳыныгѳѳ.	1	26.05	
	51.	Гѳѳ псом яджар кѳѳпщытѳѳыныгѳѳ.	1	28.05	

**ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ**

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 603332450510203670830559428146817986133868575786

Владелец Кожаев Адам Арсенович

Действителен с 24.02.2021 по 24.02.2022